

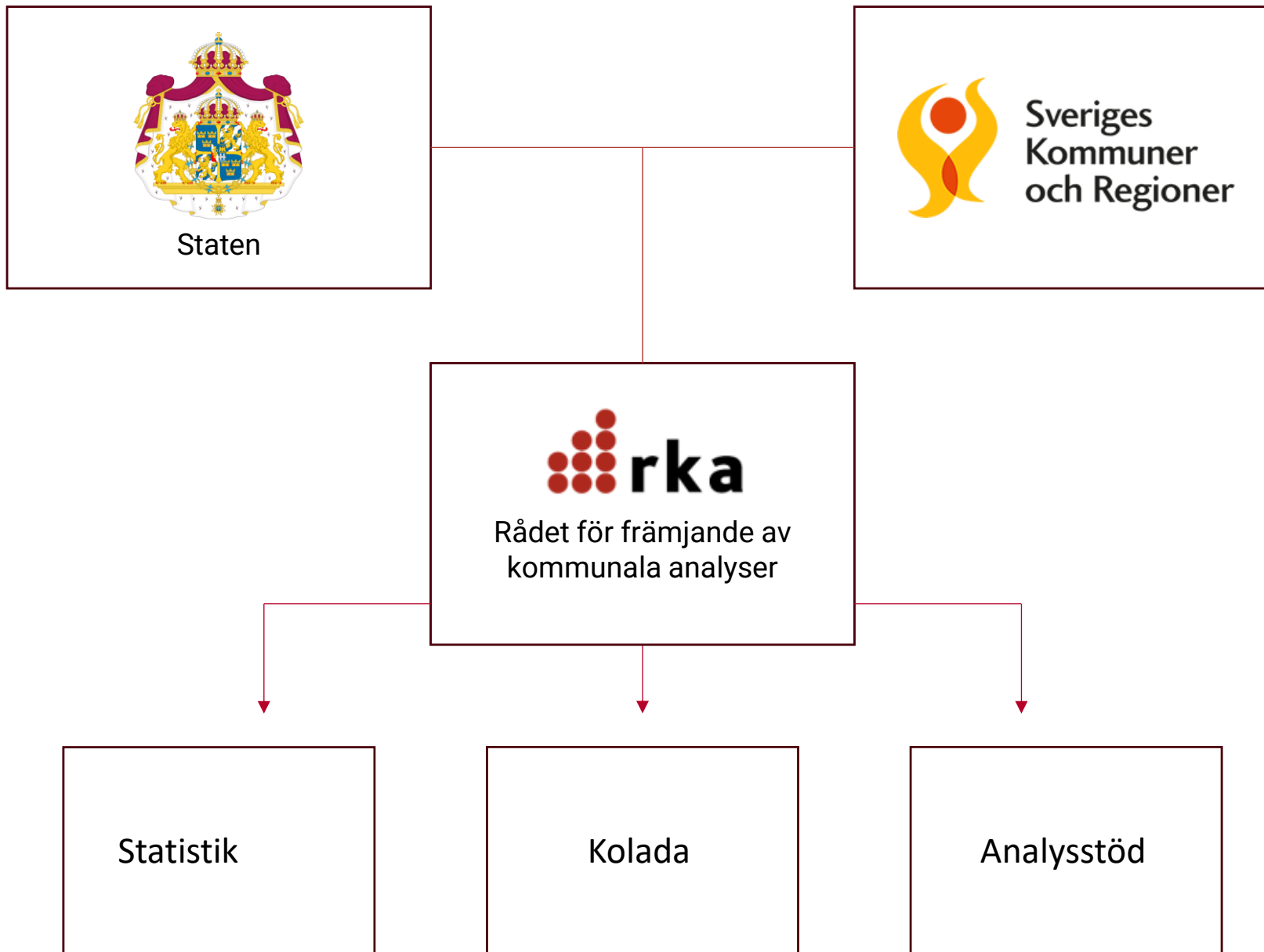
Allt färre barn, allt mer anpassning

Allt färre barn – allt mer anpassning

Om volymer, kostnader och förutsättningar för kvalitet i förskolan

2025

www.kolada.se

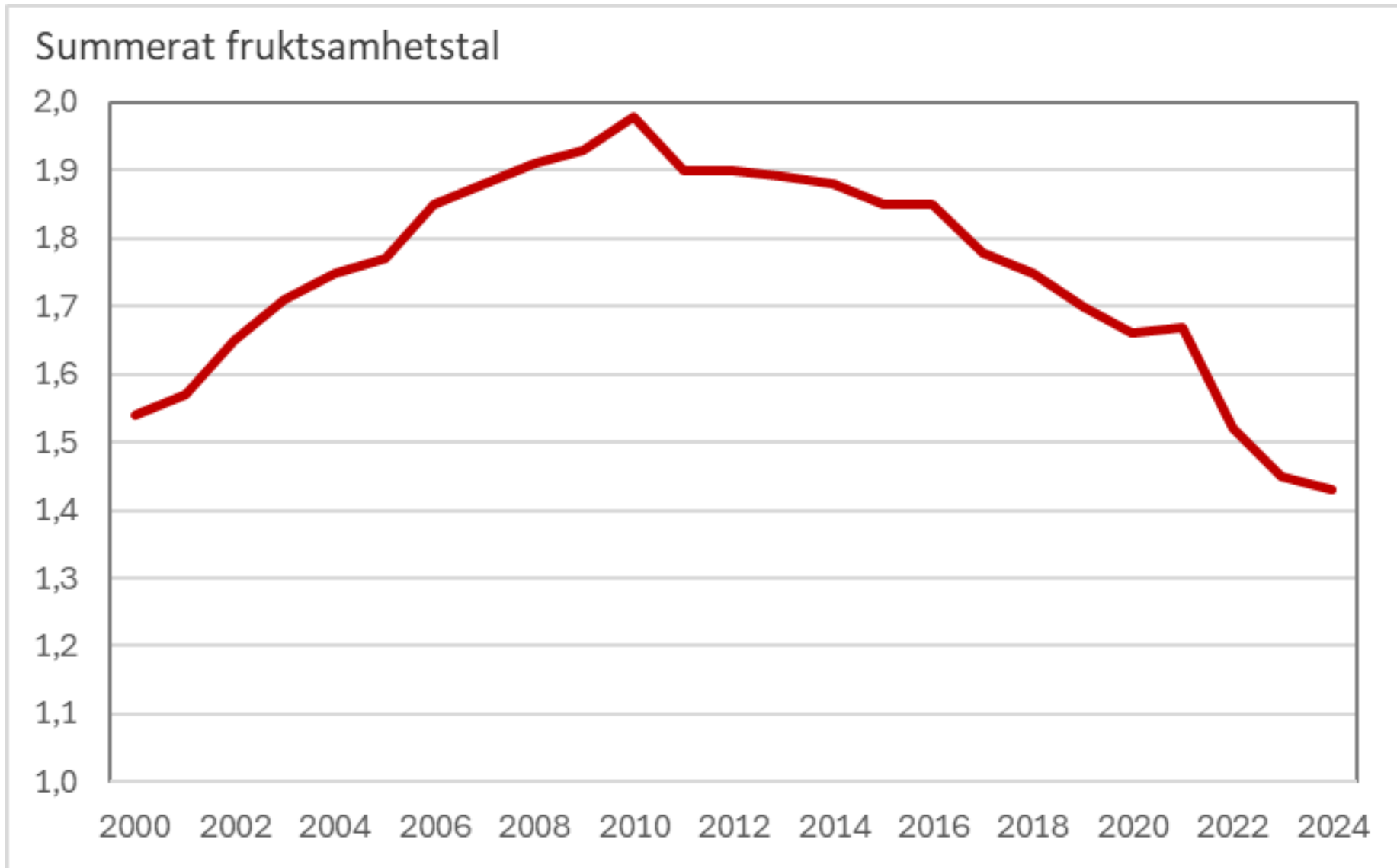
Jämföraren

Fri sök

Statistikprodukter
och rapporter

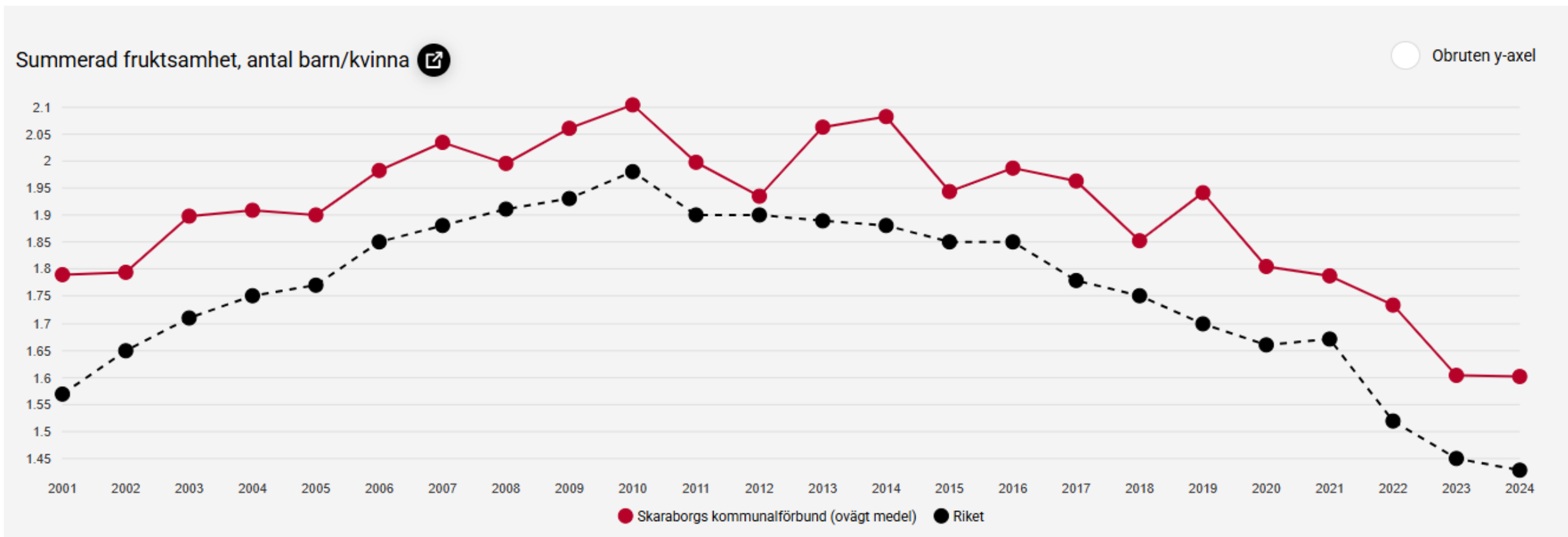
6 500 nyckeltal

Lägsta nivå någonsin 2024 för det summerade fruktsamhetstalet

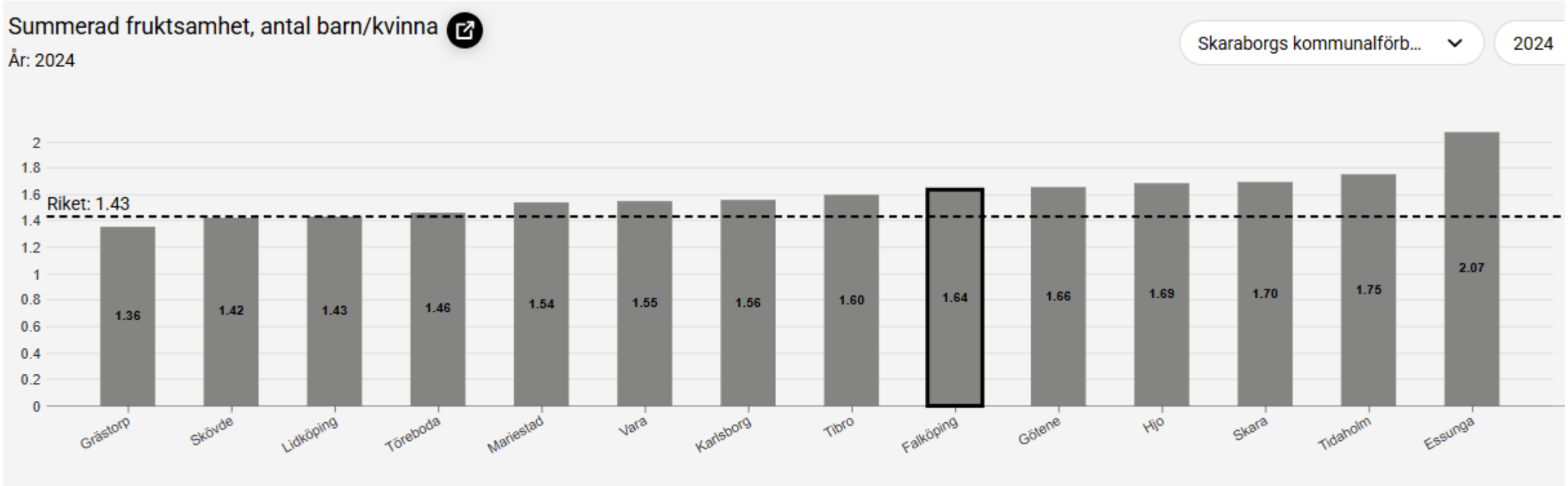

Summerat fruktsamhetstal: Visar hur många barn som en kvinna i genomsnitt skulle föda under sin fruktsamma period utifrån den vid tidpunkten för beräkningen gällande fruktsamheten.

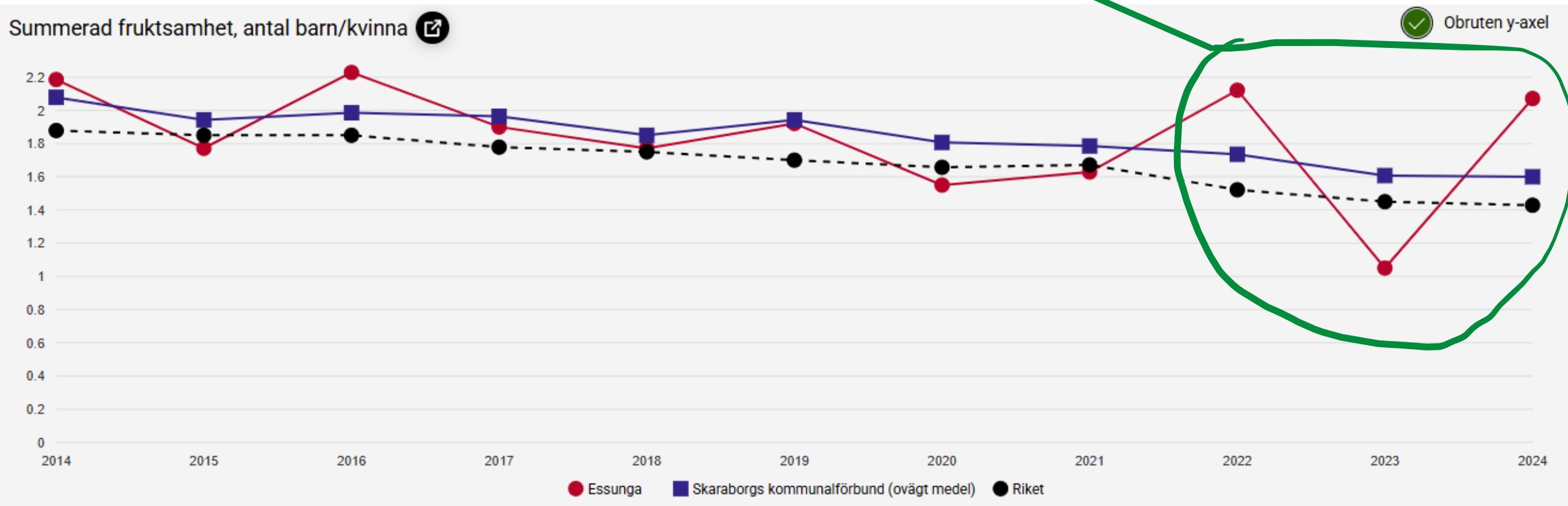
Lägsta nivån också i Skaraborg

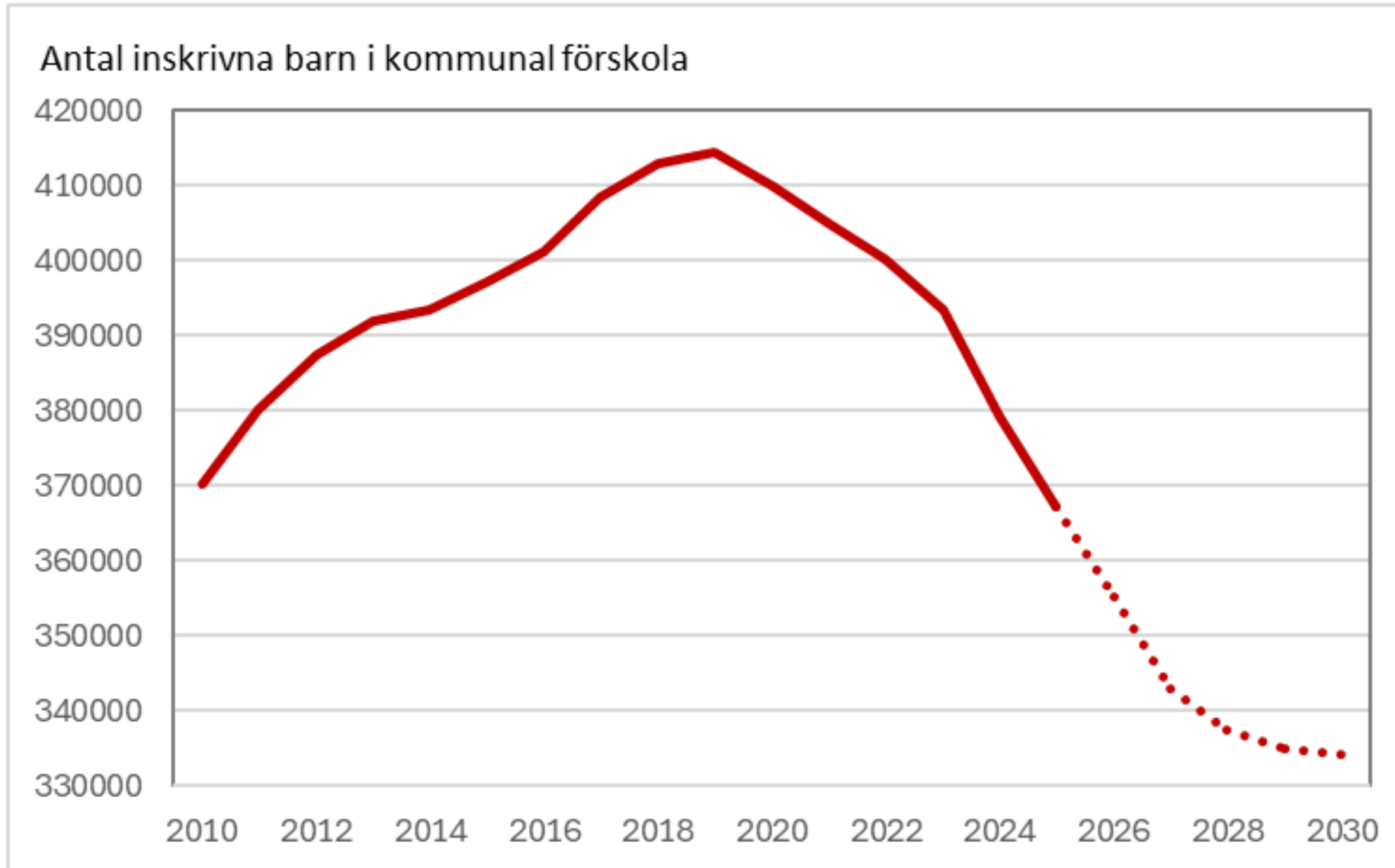
Summerad fruktsamhet i Skaraborgs kommuner

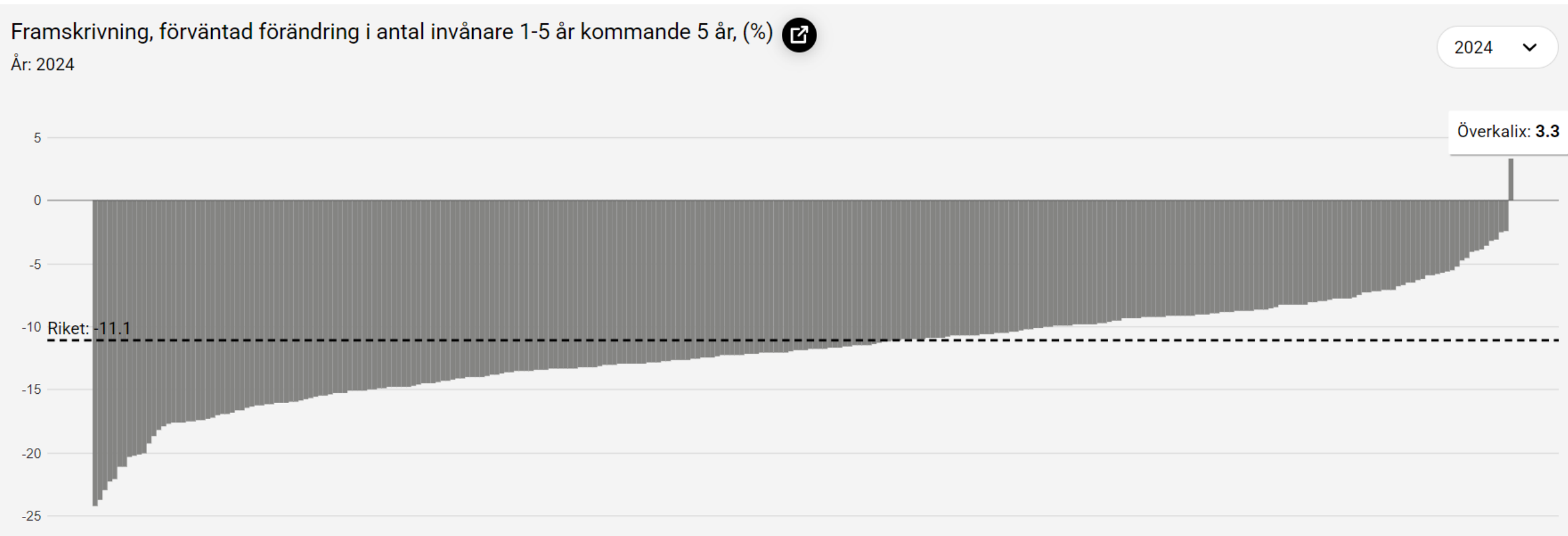
I en liten kommun som Essunga kan enstaka år skapa "hoppande siffror"

Håll i anpassningsarbetet – halva nedgångsperioden återstår för förskolan

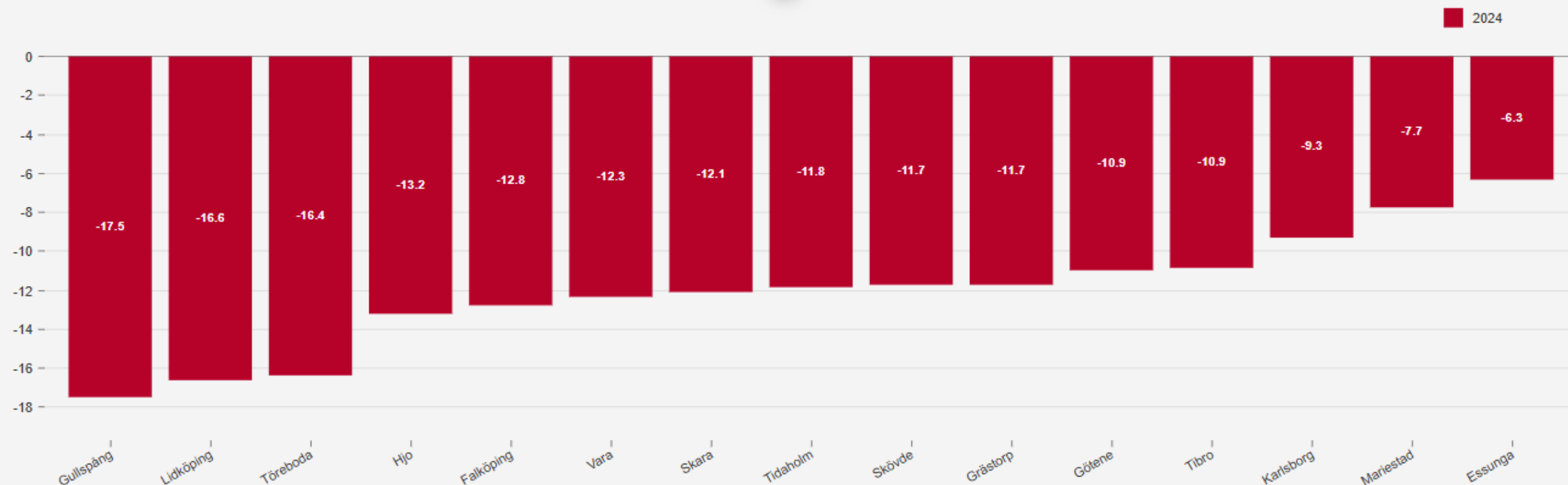

Alla kommuner (utom Överkalix) kommer att ha färre förskolebarn om 5 år

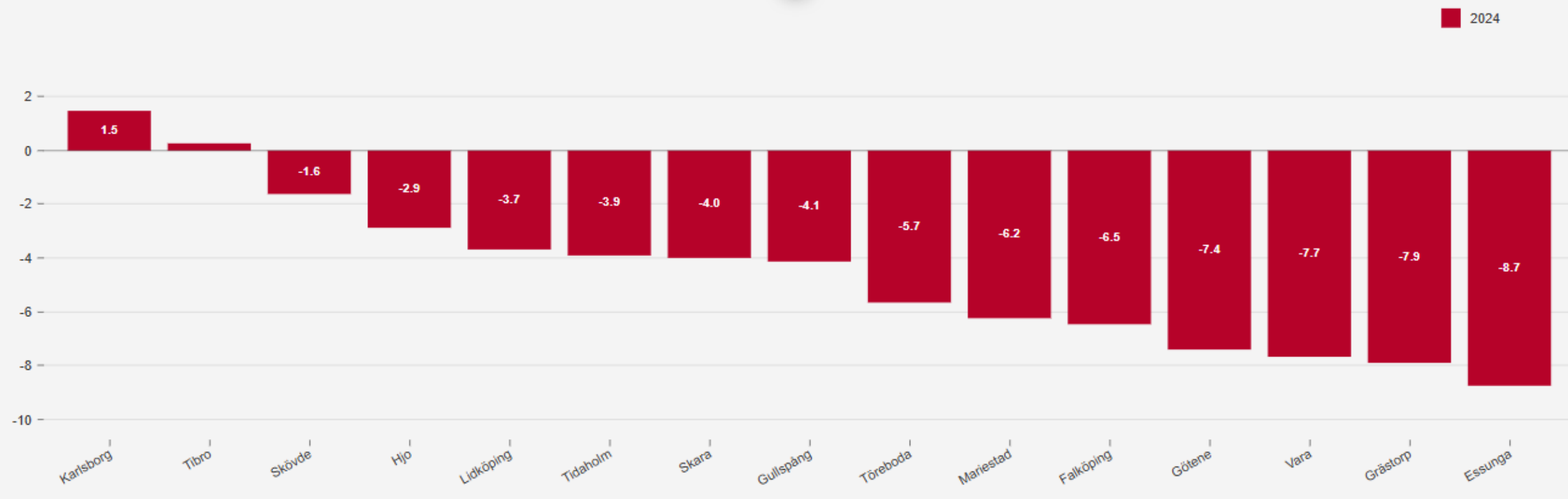
I Skaraborg..

Framskrivning, förväntad förändring i antal invånare 1-5 år kommande 5 år, (%)

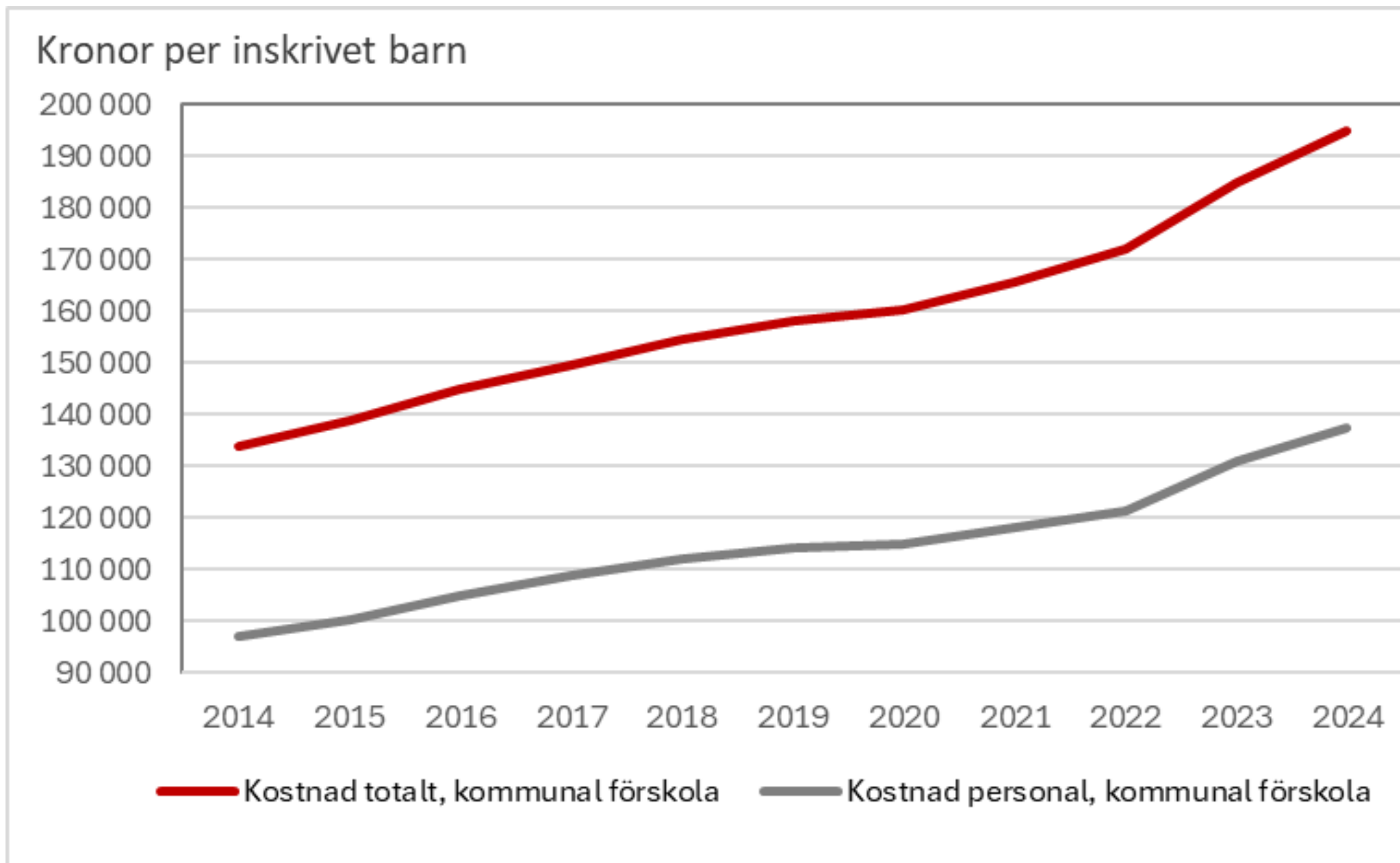

Stora effekter syns också i grundskolan

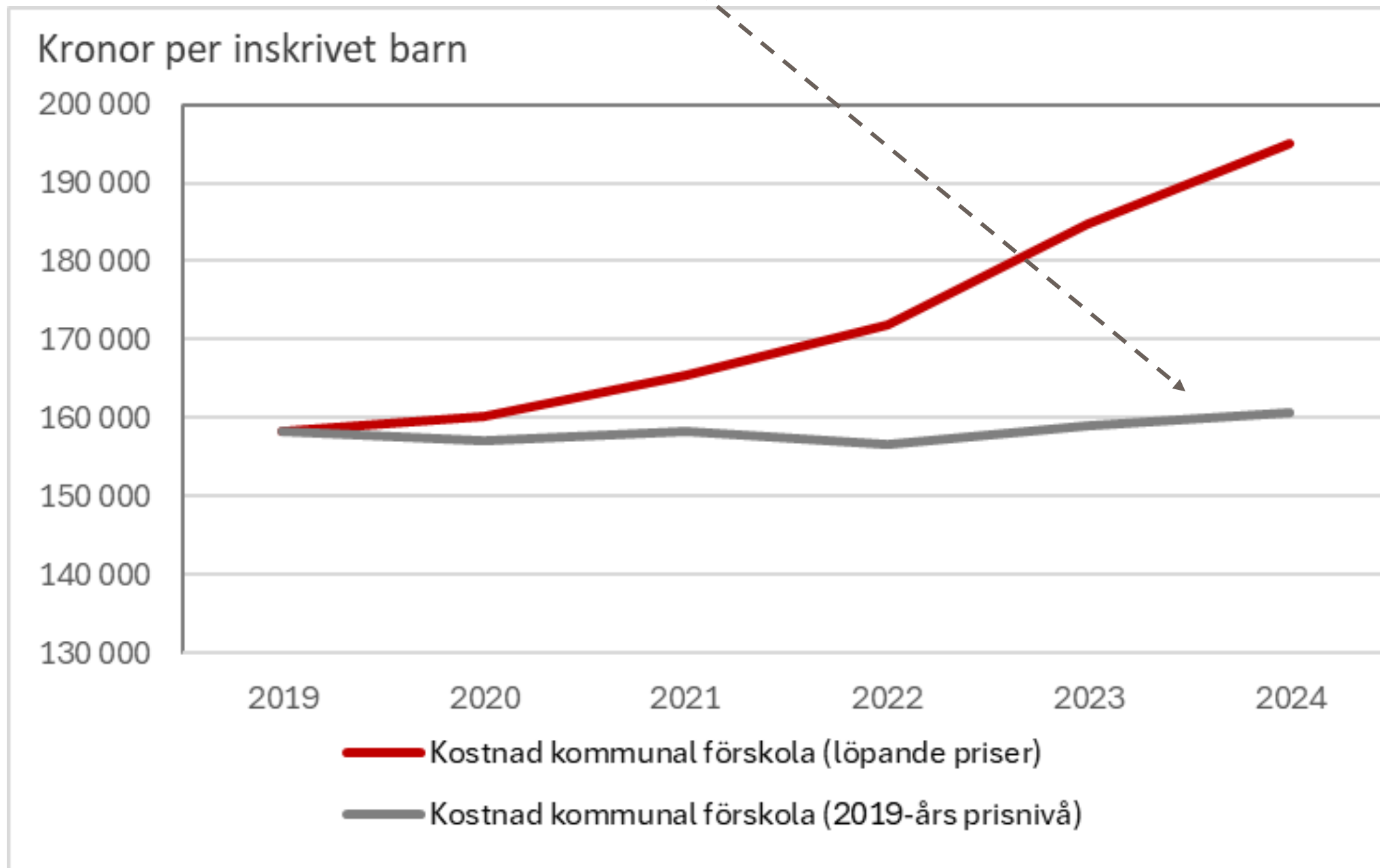
Framskrivning, förväntad förändring i antal invånare 6-15 år kommande 5 år, (%)

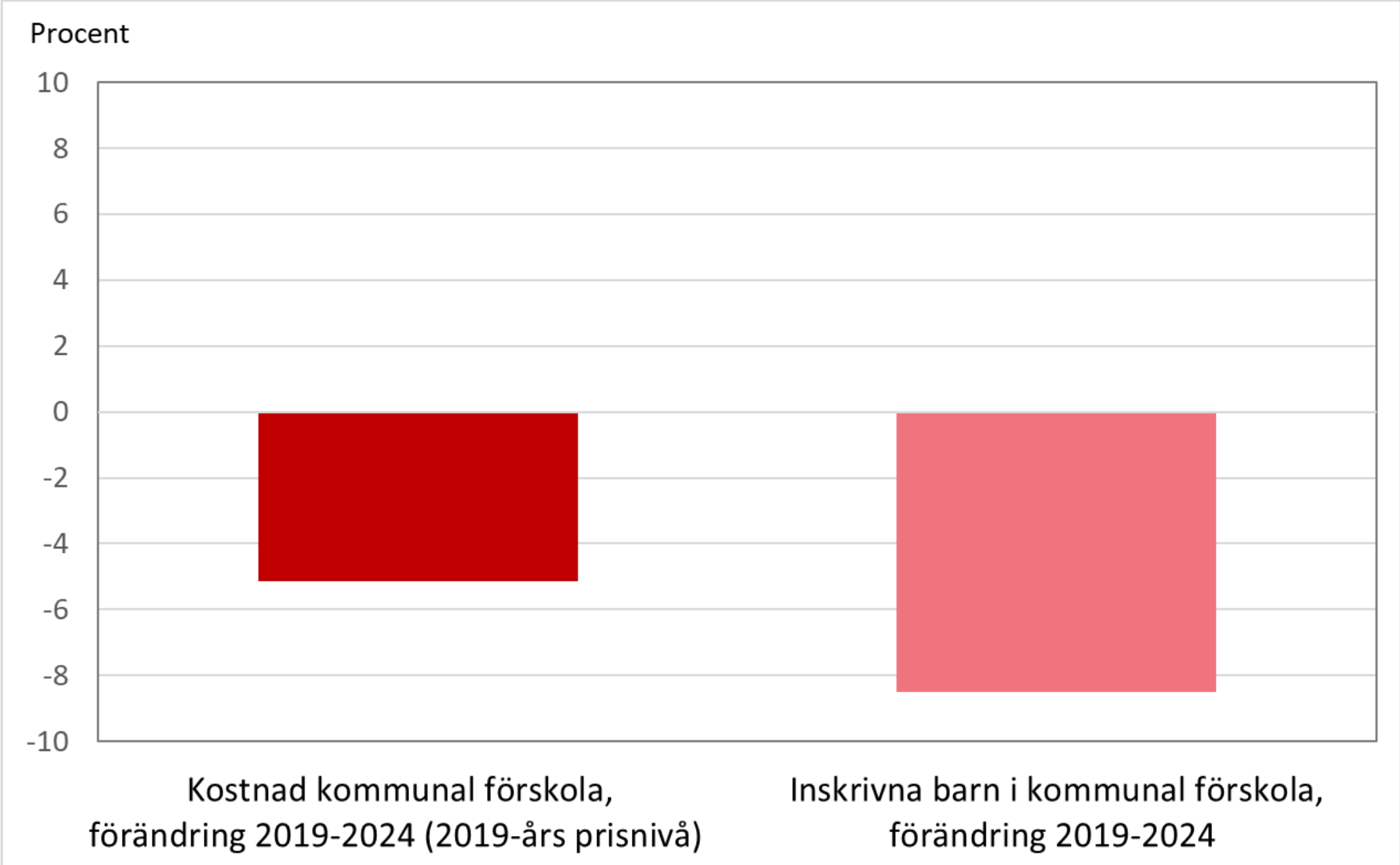
Kostnaden för förskola per inskrivet barn ökar markant 2023 och 2024

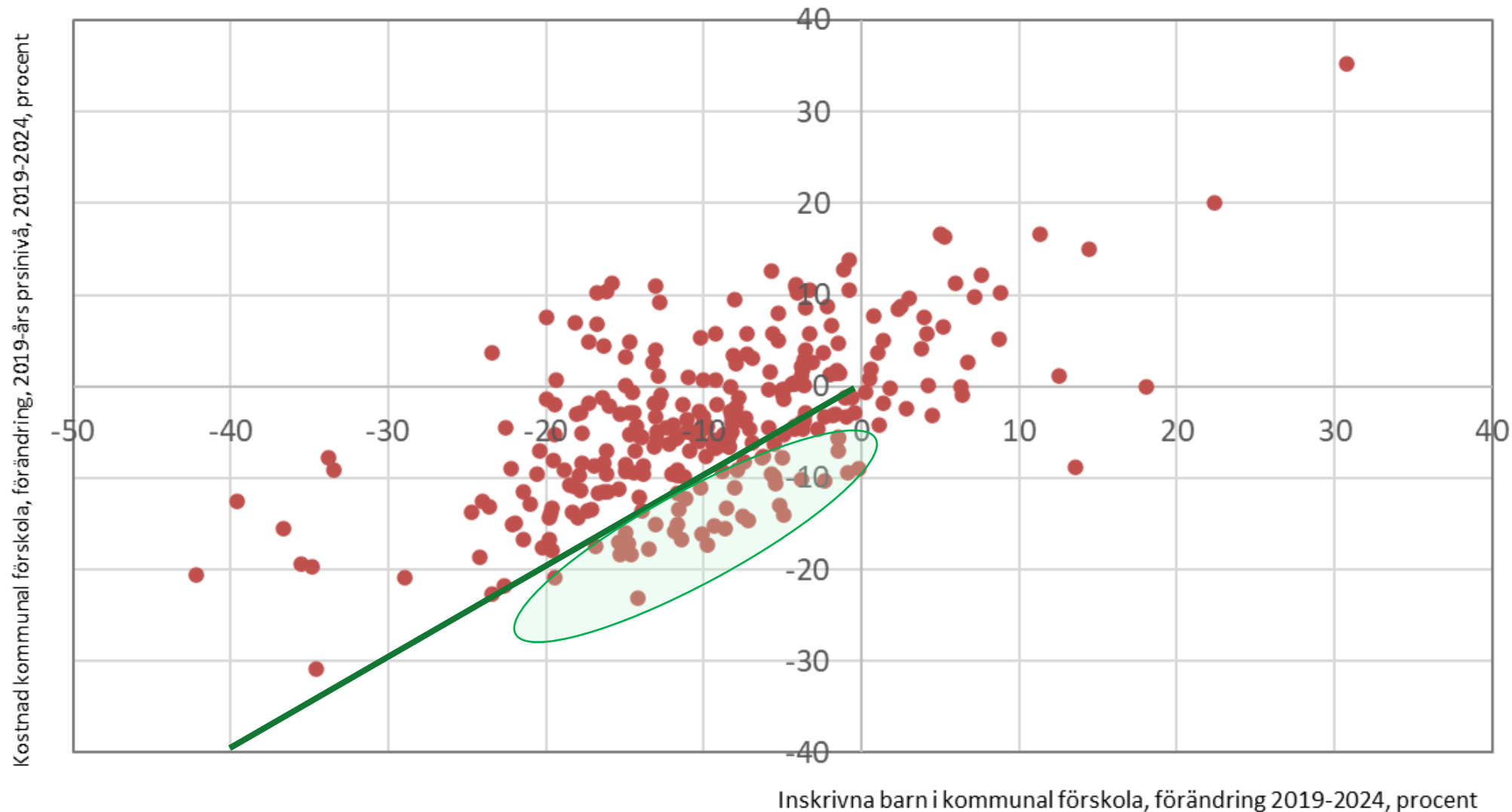
Kostnadsökningen syns också i fasta priser (2019 års prisnivå)

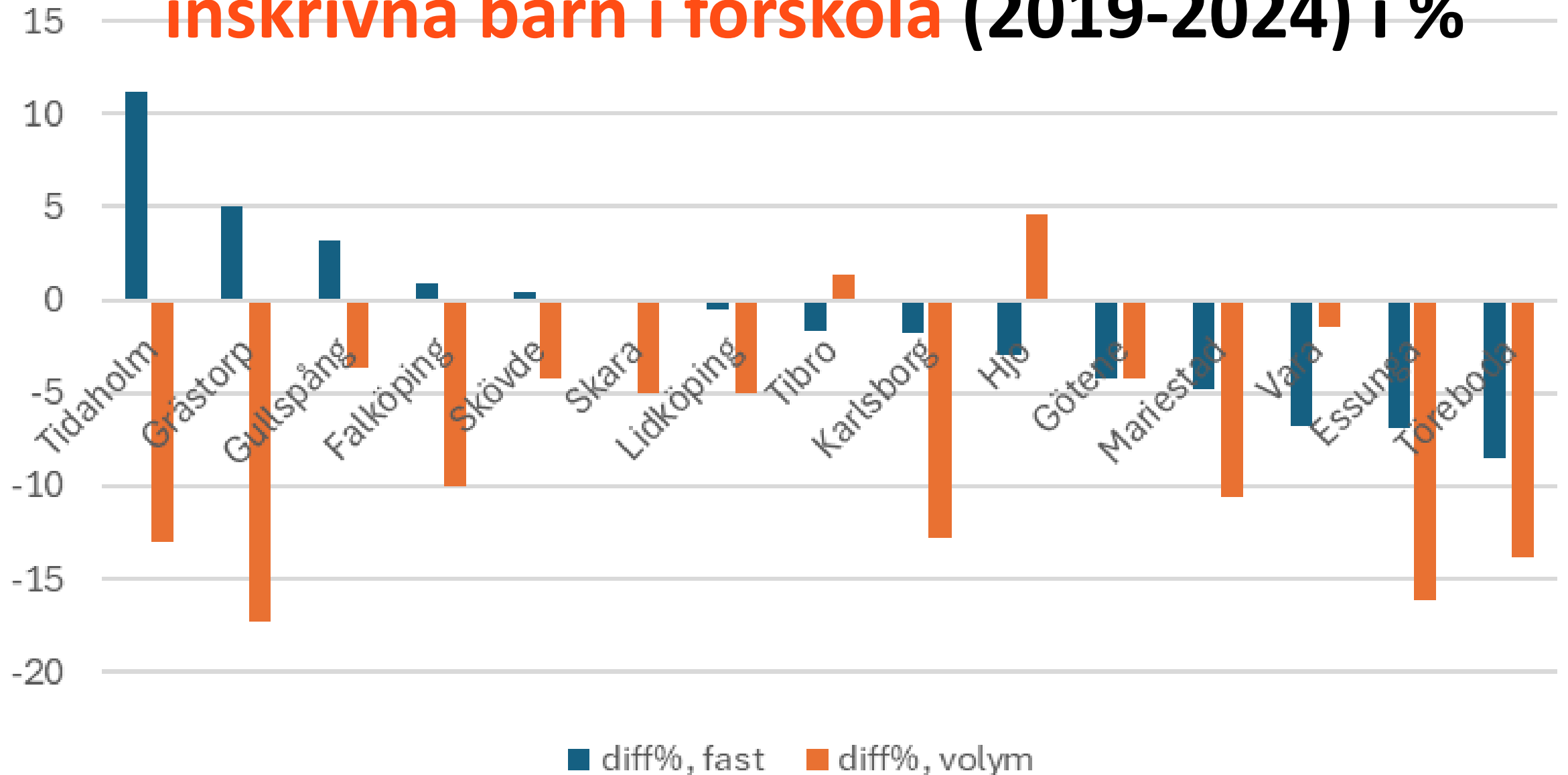
Kostnadsanpassningar har gjorts – men inte i samma takt som volymminskningar

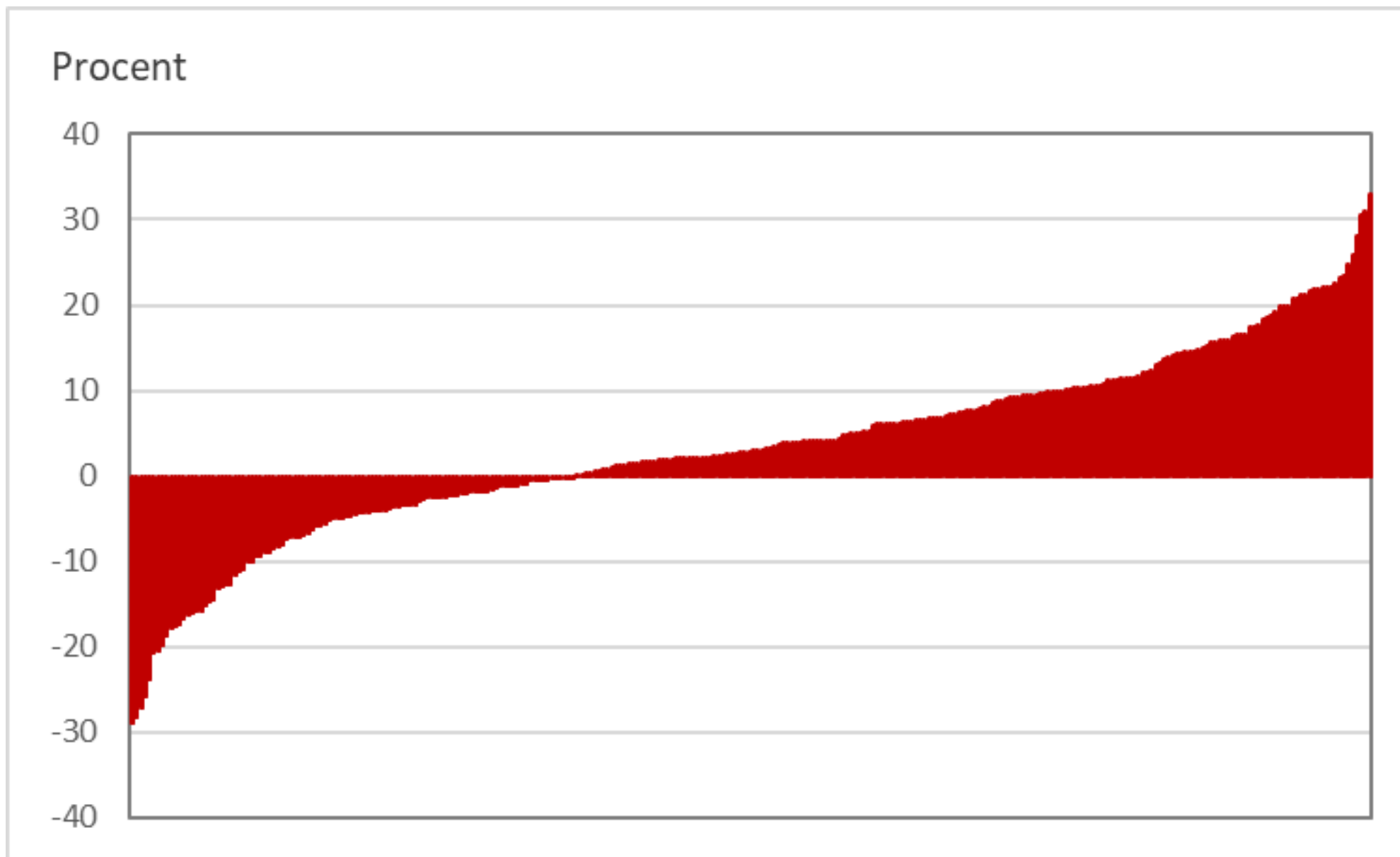
En fjärdedel av kommunerna har minskat sina kostnader (fasta priser) i minst motsvarande omfattning som volymförändringen 2019-2024

Förändring i fasta priser (2019-2024) och inskrivna barn i förskola (2019-2024) i %

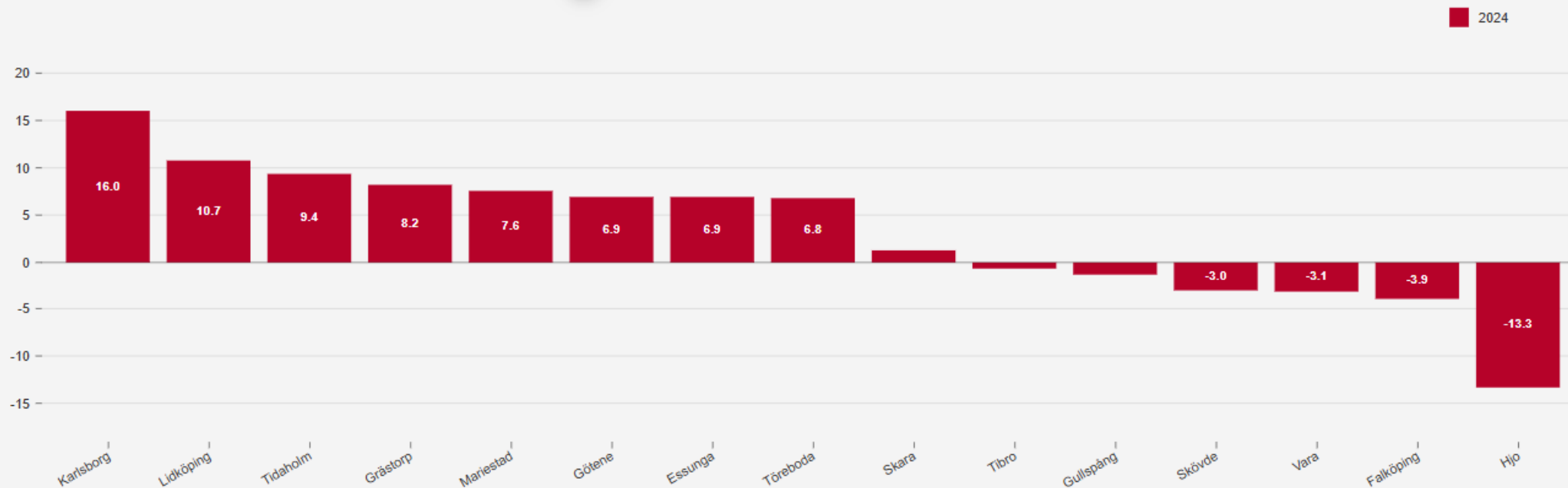
Nästan två av tre kommuner hade en nettokostnadsavvikelse över noll procent för förskolan 2024

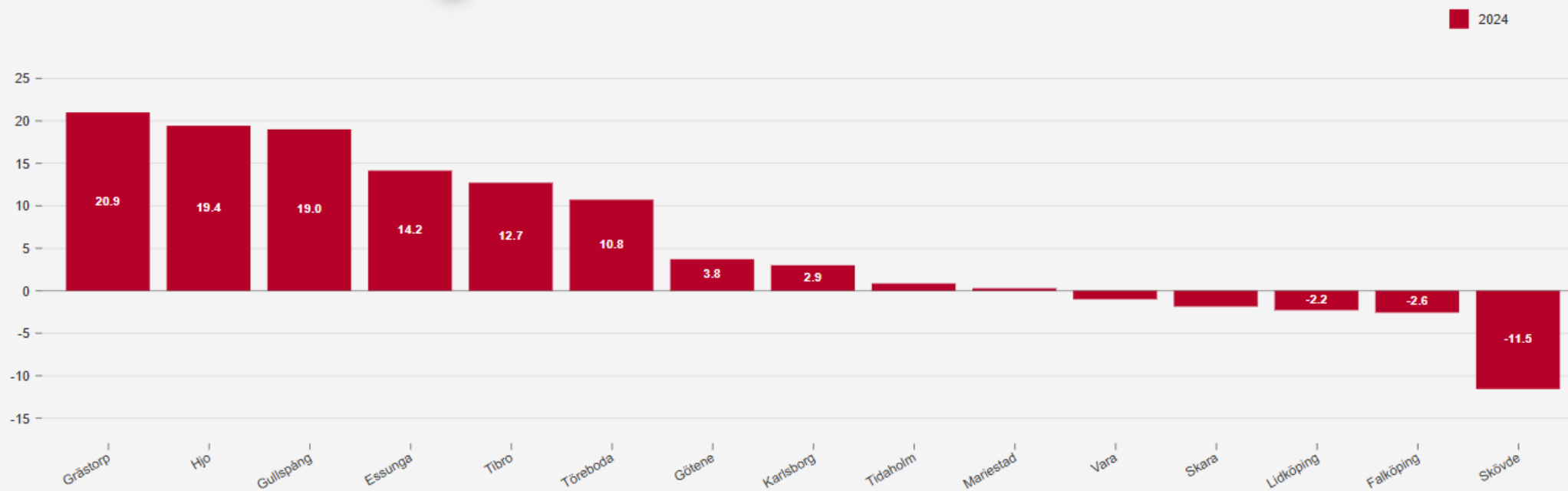
Nettokostnadsavvikelse

- Vid 0 % kostar verksamheten så mycket som är strukturellt förväntat (demografi, geografi exvis) givet en genomsnittlig ambitionsnivå och effektivitet

Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (%)

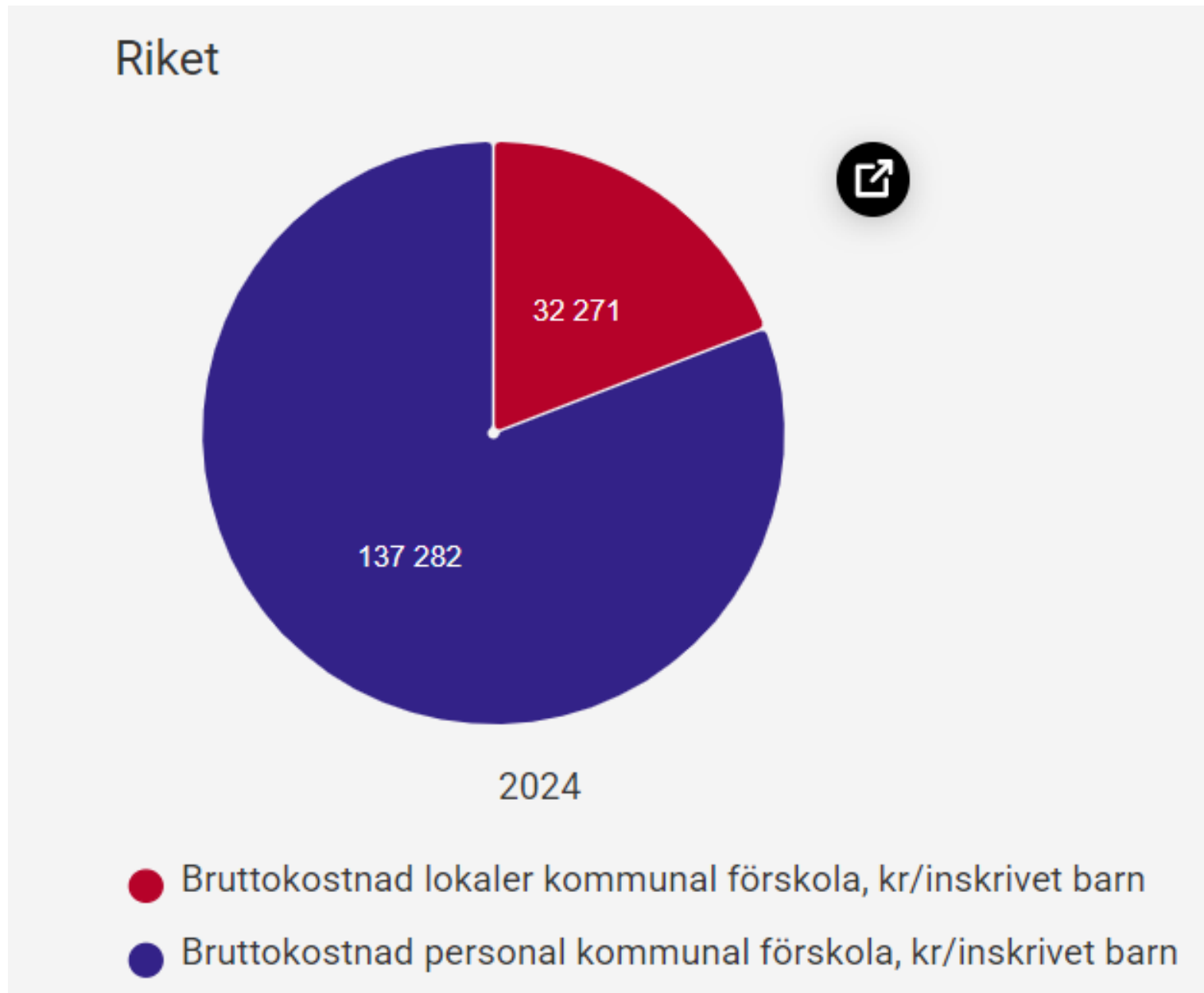
Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)

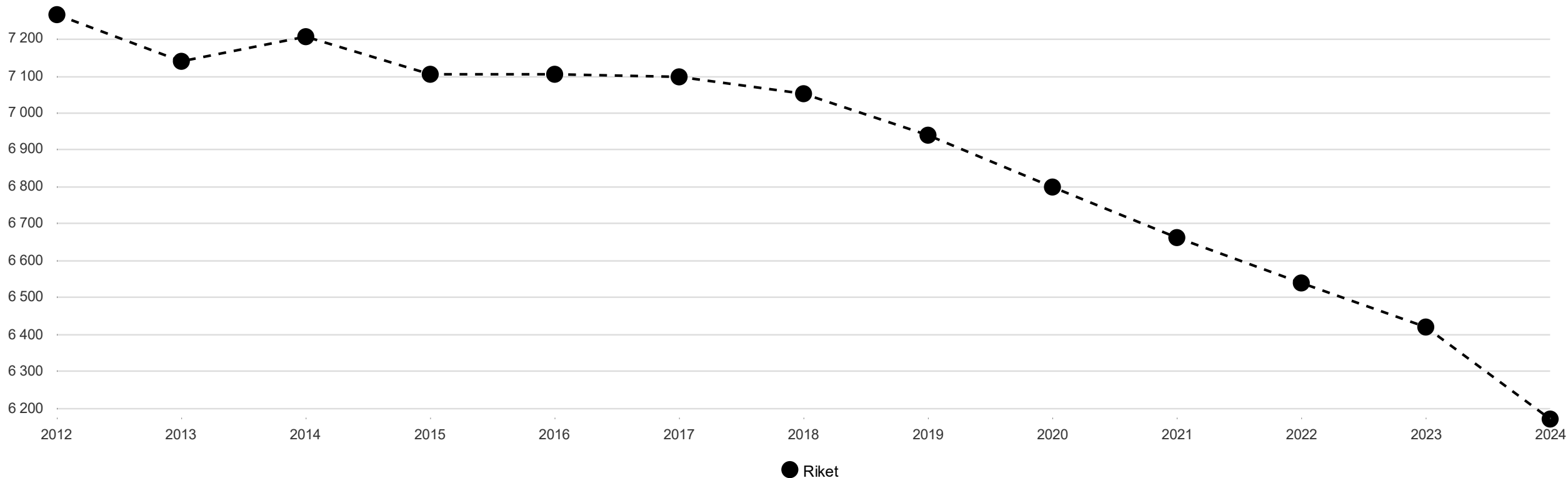
Om nettokostnadsavvikelsen är över noll behövs annan finansiering

- Annat verksamhetsområde som kan skjuta till resurser? (äldreomsorg, IFO, samhällsbyggnad, kultur och fritid)
- Skattehöjning?
- Lokalförändringar?

Lokalkostnaden är en mindre del av totalkostnaden

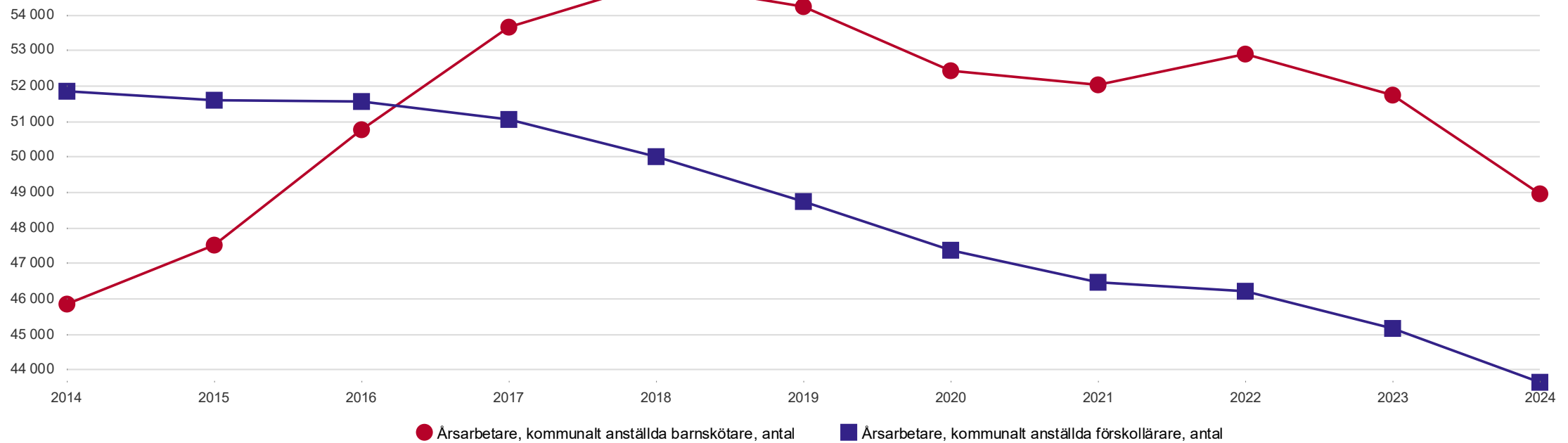

Antalet förskoleenheter minskar sedan 2018 – men inte i den takt som antal barn minskar

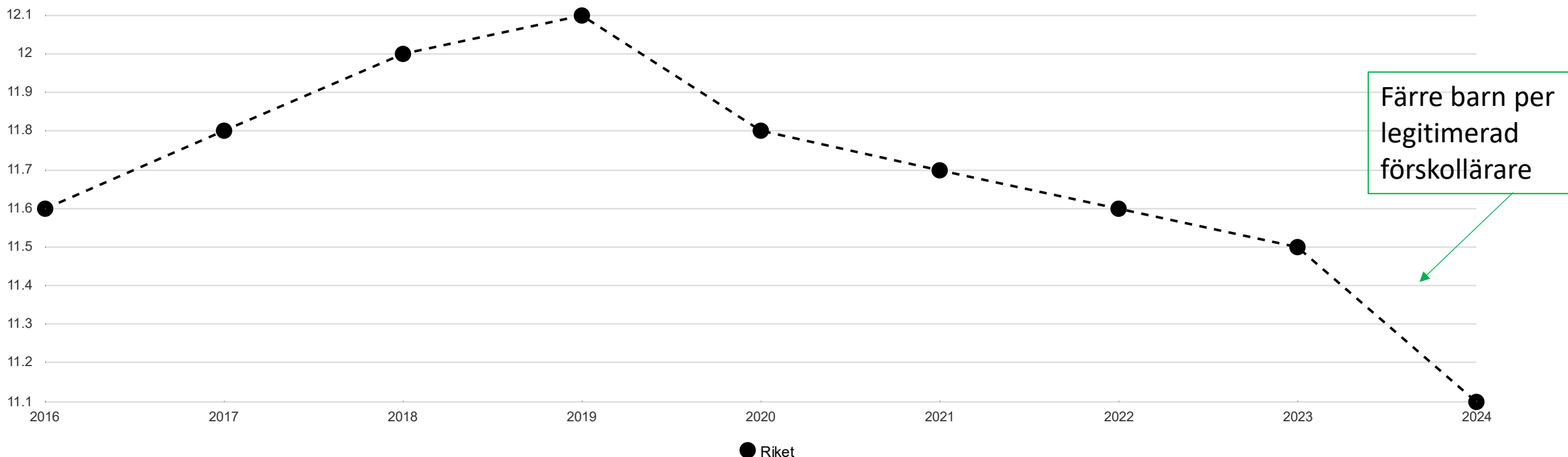

Antal förskoleenheter, kommunal regi, Källa: Kolada.

Antal förskollärare och barnskötare minskar – men inte i den takt som antal barn minskar

Ökad förskollärartäthet kan vara lockande – men hur finansiera den ambitionshöjningen?

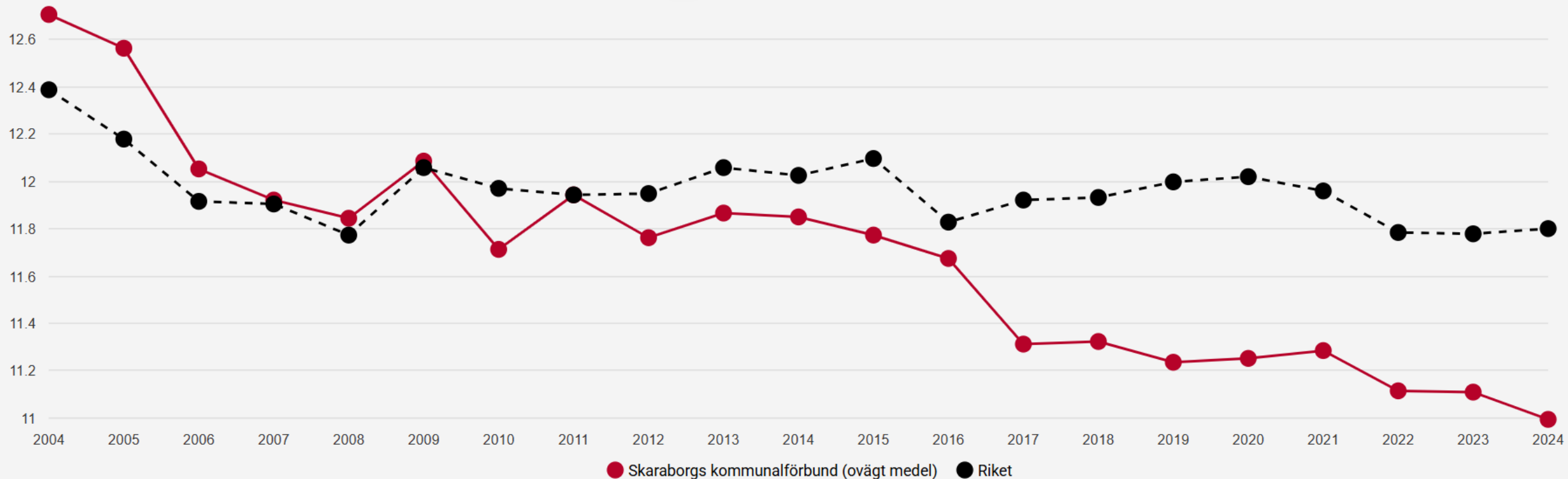

Förskollärartäthet, antal barn/lärare med förskollärarlegitimation, kommunal regi

Högre lärartäthet i Skaraborg än i riket

Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal grundskola åk 1-9, antal

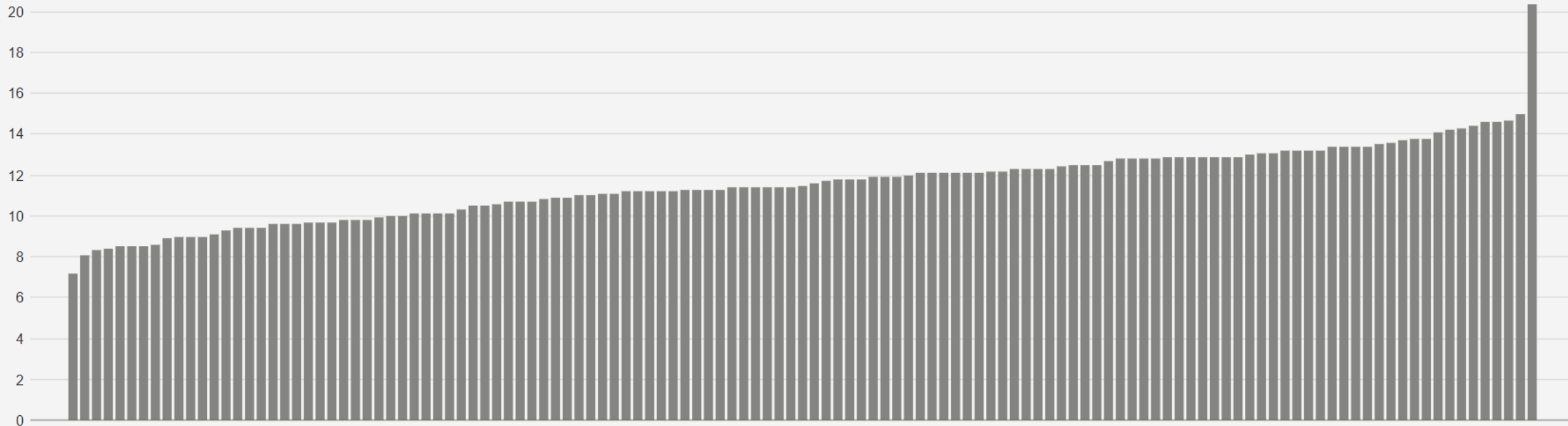
 Obruten y-axel

Antal elever per lärare i Skaraborgs skolor varierar mellan 7 och 15 elever/lärare

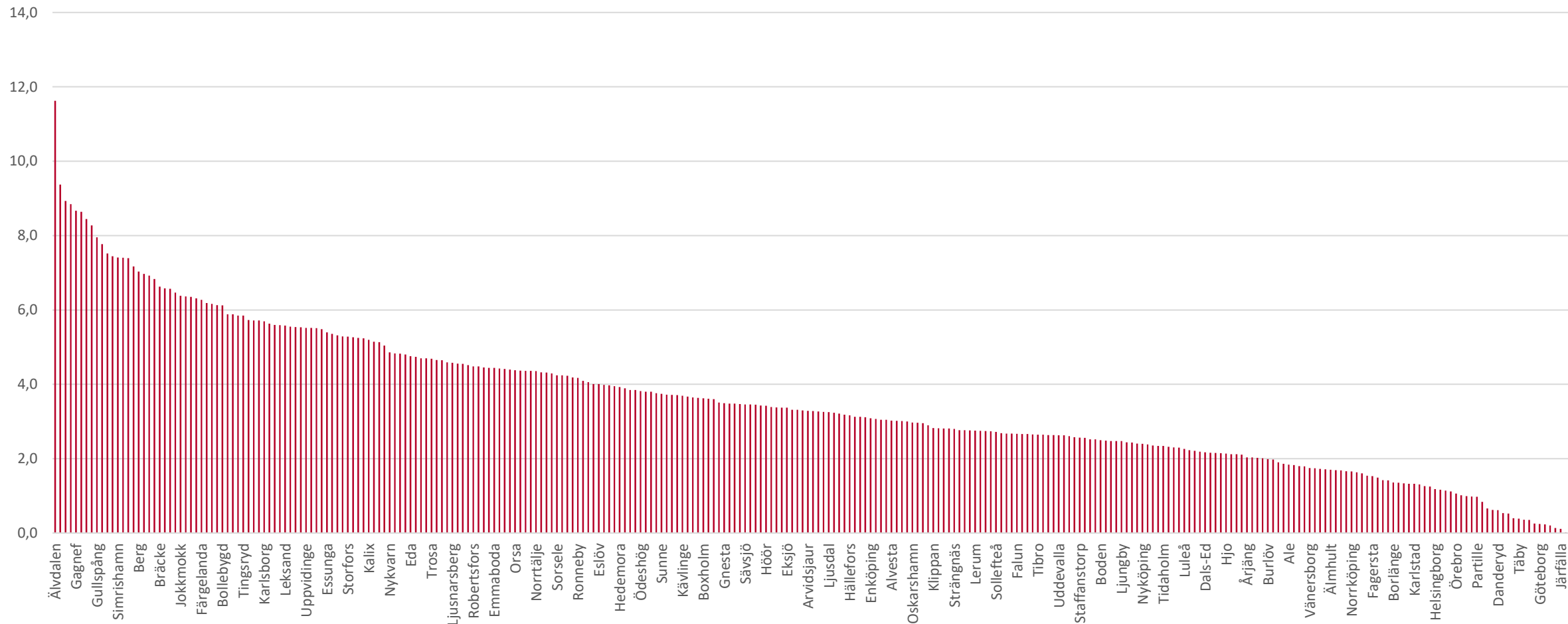
Elever/lärare (heltidstjänst) i kommunal grundskola åk 1-9, antal

År: 2024

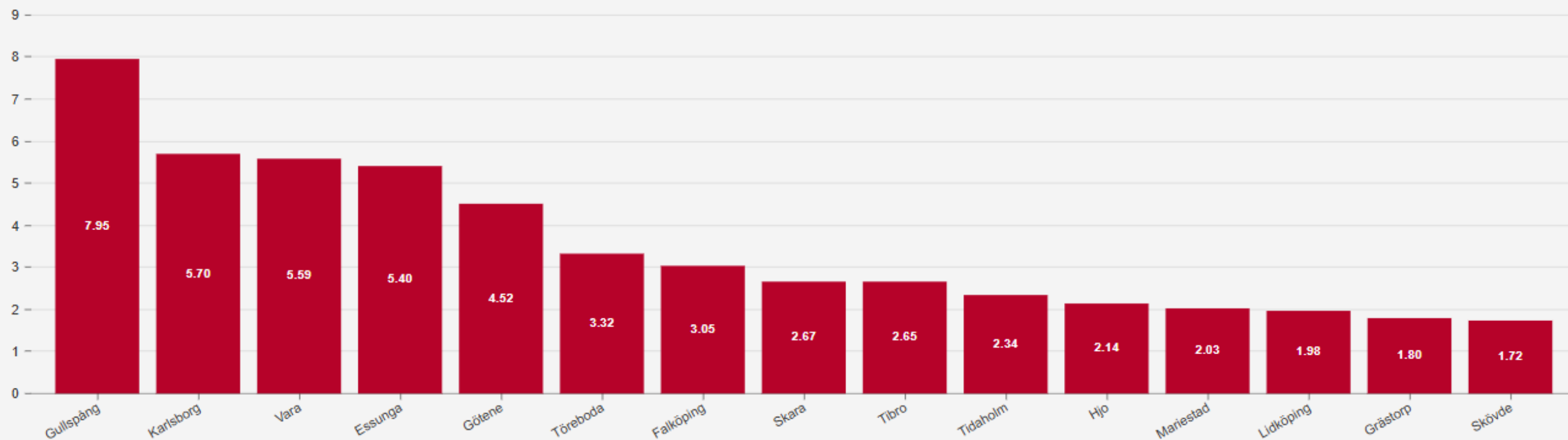
Alla kommuner har inte otroligt många orter/byar!

Antal tätorter per 10 000 invånare

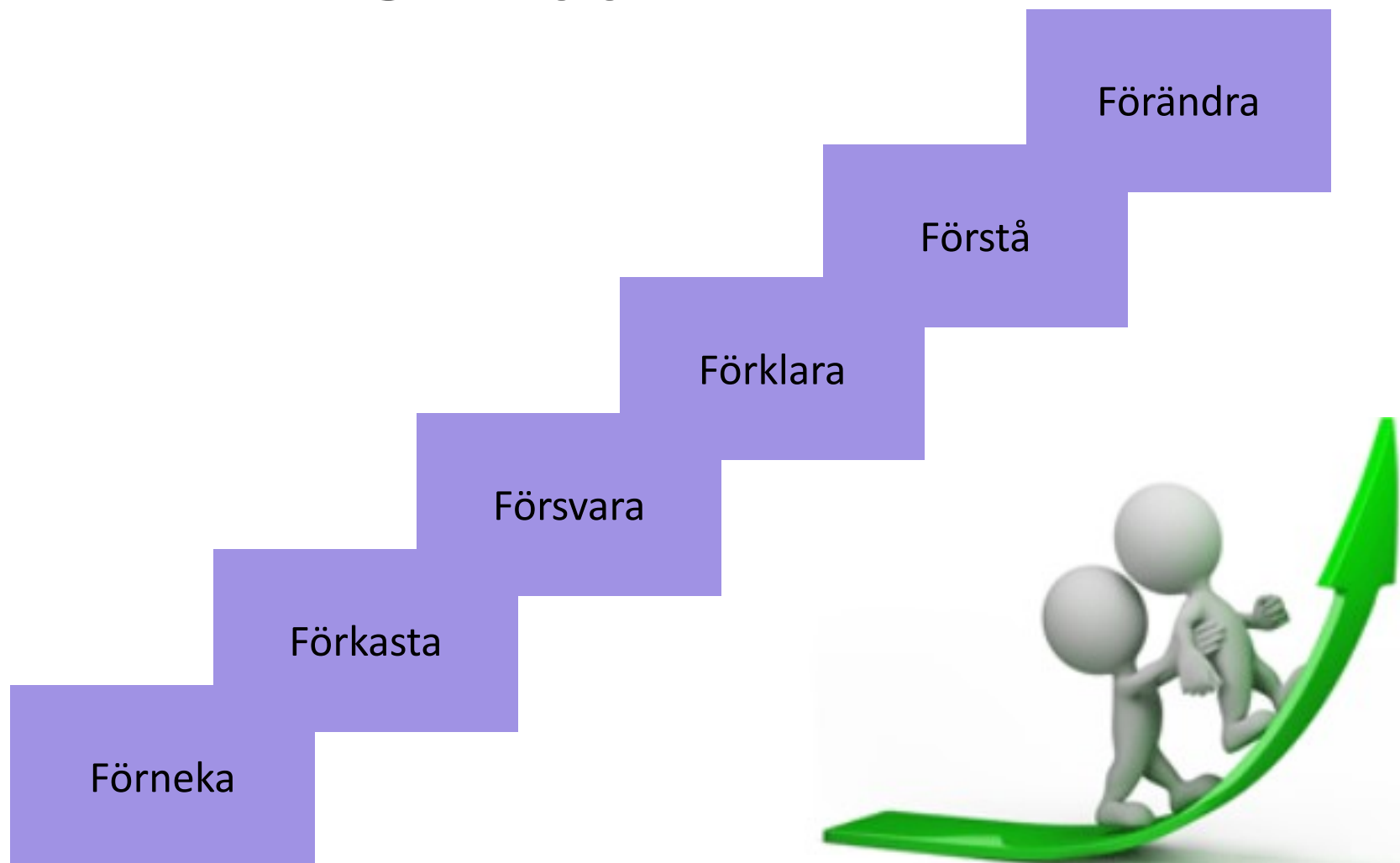

Tätorter (senaste mätningen), antal/10 000 inv

2024

Förändringstrappan

Kommunexempel

- God kunskap om ekonomi, personal och volymer – gör en nulägesanalys för att få koll på läget.
- Sätt igång med anpassningsarbetet direkt när volymerna minskar.
- Dialog med personal och vårdnadshavare. Viktigt att kommunen pratar med en röst. Lyssna, lyssna.
- Värna barnens perspektiv. Tydliggör även i den externa kommunikationen vilka kvalitetsvinster förändringarna innebär.
- Viktigt att som ledare hålla i förändringsarbetet och stå stadigt.

KALIX KOMMUN

Strömsunds
Kommun
Stræjmien tjelte

Kumla kommun

SÖDERKÖPING.SE

Tänk på att

- Analysera läget i kommunen
- **Agera ännu mer och ännu snabbare på den demografiska förändringen**
- Lyssna på oron
- Kommunicera – och fokusera på kvalitetsvinster
- Ta stöd av kommuner med liknande gleshet och storlek
- Snart är förskolebarnen i grundskoleålder!

Tack!

maria.price@rka.nu

www.rka.nu www.kolada.se

Prenumerera på RKAs nyhetsbrev

